

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Istorie
1.3. Departamentul	Relații Internaționale și Istorie Universală
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Istoria artei

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria evului mediu universal. Civilizația Europei în Evul mediu I (c. 400 - c. 1400)					
2.2. Titularul activităților de curs	Conf.dr. Marian Coman					
2.3. Titularul activităților de seminar						
2.4. Anul de studiu		2.5. Semestrul		2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7. Regimul disciplinei
						Fundamentală

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutorat					6
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					58
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu. Studentul/absolventul poate dezvolta concepte și teorii noi, utilizează analiza riguroasă a surselor primare și secundare, interpretarea critică a acestora, formularea ipotezelor testabile și validarea lor prin dovezi istorice, cunoaște literatura de specialitate.
Aptitudini	Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric. Studentul/absolventul aplică conceptele istorice și utilizează terminologia potrivită pentru analizarea evenimentelor și contextelor specifice, din perspectiva temporală și geografică. Studentul/absolventul formulează argumente solide, utilizând o metodologie specifică studiului istoric.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate. Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat metodologia de specialitate.

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. O călătorie în Evul Mediu	Prelegere-dezbateri (conversația euristică)	Studentilor le vor fi puse la dispoziție un suport de curs (parțial) și prezentările (ppt) pregătite pentru fiecare prelegere
2. Identitate și apartenență		
3. Cultul sfinților		
4. Cultura manuscrisă		
5. Hrana		
6. Cultura cavaleriească		
Discuție în jurul cărților alese din bibliografia obligatorie (pre-examen)		
7. Lumea catedralelor		
8. Gândirea politică		
9. Călători și călătorii		
10. Infernul lui Dante		
11. Marea Ciumă		
12. Renașterea: începuturile unui mit		
Bibliografie: Bibliografie alternativă ➤ Thomas Asbridge. Cruciadele. Istoria războiului pentru eliberarea Pamântului Sfânt. Iași: Polirom, 2018. ➤ Anthony Bale. Ghid de călătorie în Evul Mediu. Lumea văzută prin ochii omului medieval. Iași: Polirom, 2025. ➤ Richard Barber. Sfântul Graal. Imaginație și credință. București: Aquila `93, 2005.		

- Jean Delumeau. Frica în Occident (sec. XIV-XVIII). Ediția I – București: Meridiane, 1986. Ediția a II-a – București: Art, 2022.
- Georges Duby. Doamnele din veacul al XII-lea. București: Meridiane, 2000.
- Jean Favier. Aur și mirodennii. Nașterea omului de afaceri în evul mediu. București: Artemis, 2001.
- Jean Flori. Război Sfânt, Jihad, Cruciadă. Chișinău: Cartier, 2003.
- Robert Fossier. Oamenii evului mediu. București: Artemis, 2011.
- Patrick Geary. Merovingienii. Europa înainte de Carol cel Mare. Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2009.
- Jacques Le Goff, coord. Omul Medieval. Iași: Polirom, 1999.
- Valerie Hansen. Anul 1000. Exploratori, negustori și începuturile globalizării. București: Ed. Corint, 2023.
- Emmanuel Le Roy Ladurie. Montaillou, sat occitan de la 1294 până la 1324. București: Meridiane, 1992.
- Donald Logan. Vikingii în istorie. București: Nicolae Bălcescu, 1990.
- Cesare Marchi. Dante. București: Artemis, 2009.
- Lucien Musset. Invaziile. 2 vol. București: Corint, 2002.
- Michel Pastoureau. Regele ucis de-un porc. O moarte infamă la originea emblemelor Franței. Chișinău: Cartier, 2022.
- Regine Pernoud. Cruciadele. București: Meteor Press, 2021.
- Henri Pirenne. Mahomed și Carol cel Mare. București: Meridiane, 1996.
- Jean-Claude Schmitt. Strigoii. Vii și morții în societatea medievală. București: Meridiane, 1998.
- Bryan Ward-Perkins. Căderea Romei și sfârșitul civilizației. București: All, 2008.

Bibliografie alternativă avansată

- Dominique Barthelemy. Anul o mie și pacea lui Dumnezeu. Iași: Polirom, 2002.
- Marc Bloch. Societatea feudală. Cluj-Napoca: Dacia, 1998.
- Peter Brown. Întemeierea creștinismului occidental. Iași: Polirom, 2002.
- Carlo Ginzburg. Istorie nocturnă. O interpretare a sabatului. Iași: Polirom, 1996.
- Johan Huizinga. Amurgul evului mediu. București: Humanitas, 2002
- Ernest H. Kantorowicz. Cele două corpuri ale regelui. Iași: Polirom, 2014.
- Henri-Irénée Marrou. Sfântul Augustin și sfârșitul culturii antice. București: Humanitas, 1997.
- Janet Nelson. Rege și împărat. Viața lui Carol cel Mare. București: Litera, 2023.
- Erwin Panofsky. Arhitectură gotică și gândire scolastică. București: Anastasia, 1999.
- Olga Weijers. Un paradis al învățăților. Universitatea din Paris în Evul Mediu. Iași: Polirom, 2022.

7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Sfântul Ieronim despre căderea Romei	Analiză de sursă primară (imagine sau text)	Studentilor le va fi pus la dispoziție un prezentări (ppt) pregătite pentru fiecare seminar
2. Botezul lui Clovis descris de Grigore din Tours		
3. Versiunile cronistice ale încoronării lui Carol cel Mare		
Discuție în jurul cărților alese din bibliografia obligatorie (pre-examen)		
4. Pelerini creștini la Ierusalim în veacul al XIII-lea		
5. Catedrala Notre Dame din Paris		
6. Europeni pe drumul mătășii		

Bibliografie:

Bibliografie obligatorie

- Henri-Irénée Marrou. Biserica în Antichitatea târzie 303-604. București: Teora, 1999. (p.219-230)
- Patrick Geary. Merovingienii. Europa înainte de Carol cel Mare. Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2009. (p. 95-115)
- Karl Ferdinand Werner. Istoria Franței. București: Teora, 2000. (p. 390-407)
- Denis Pringle, „Introduction”, în Pilgrimage to Jerusalem and the Holy Land, 1187-1291. Surrey: Asghate, 2012. (p. 1-19; în special pp. 11-19)
- Alain Erlande-Brandenburg, Catedrala, în Dicționar tematic al evului mediu occidental, coord. Jacques Le Goff și Jean-Claude Schmitt. Iași: Ed. Polirom, 2002. (p. 103-111)

- Peter Frankopan, Drumurile mătășii. O nouă istorie a lumii, ed. Trei, 2019. (p. 195-221)

Crestomații de surse primare

- Lecturi din izvoarele evului mediu, ed. Francisc Pall și Camil Mureșan. București: 1964.
- Crestomație de istorie universală medie. Partea I: Evul Mediu Timpuriu, ed. Francisc Pall. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 1970.
- Orașul medieval. Culegere de texte, ed. Radu Manolescu. București: Ed. Universității din București, 1976.
- Culegere de documente privind trecerea de la Antichitate la Evul Mediu în Europa occidentală (sec. III-VIII), ed. Florentina Căzan. București: Ed. Universității din București, 1979.
- Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre, ed. Bogdan Murgescu. București: Ed. Teora, 1999.
- De la Cetatea lui Dumnezeu la Edictul din Nantes, ed. Alexandru-Florin Platon. Iași: Polirom, 2005.
- Dominium și Ecclesia în Occidentul medieval. Crestomație de istorie medie universală, ed. Marian Coman. București: Ed. Universității din București, 2006.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	➤ asimilarea unor cunoștințe minimale privind istoria Occidentului medieval ➤ capacitatea de a contextualiza istoric o sursă primară	➤ un colocviu ce presupune o discuție liberă pe marginea a două subiecte extrase aleatoriu. Primul subiect este unul de sinteză, iar cel de-al doilea presupune analiza unei surse primare (dintr-o listă comunicată în prealabil)	70 %
9.5. Seminar	➤ prezența și pregătirea prealabilă (lecturile obligatorii) ➤ participarea la discuții	➤ evaluare continuă. Participarea la examenul final este condiționată de prezența la cel puțin 5 seminare din cele 7 desfășurate pe parcursul semestrului	30 %
Standard minimum de performanță	➤ cunoașterea reperelor fundamentale ale istoriei Occidentului medieval și familiarizarea cu geografia istorică a Europei Apusene (sec. V-XV) ➤ înțelegerea distincției dintre surse primare și surse secundare ➤ cunoașterea principalelor interpretări și controverse istoriografice cu privire la Europa Apuseană (sec. V-XV)		

Data Completării
25.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
1.10.2025

Semnătura Directorului de Departament